

HERRA CAMPBELL PUHUU PALTURIA

Amerikassa on äskettäin ilmestynyt englannin kielellä Neuvostoliitossa käyneen tunnetun maatalousalan toimihenkilön hra Campbellin kirja nimeltä „Venäjä — markkina-alue vaiko uhka?“ Tuossa kirjassa hra Campbell esittää muun muassa Stalinin „haastattelun“, joka tapahtui Moskovassa tammikuussa 1929. Tämä „haastattelu“ on merkillepantava siitä, että sen jokainen lause sisältää keksittyjä juttuja tai sensatiomaista liioittelua, minkä tarkoituksena on reklamoida kirjaa ja sen tekijää.

Noiden keksittyjen juttujen paljastamiseksi katson olevan paikallaan sanoa muutama sana.

Se on hra Campbellin ilmeistä mielikuvitusta, kun hän sanoo, että kello yhden aikaan päivällä Stalinin kanssa aloitettu keskustelu „jatkui myöhään yöhön, aamunsarastukseen asti“. Tosiasiassa keskustelu kesti korkeintaan kaksi tuntia. Hra Campbellilla on todella amerikkalainen mielikuviutus.

Hra Campbell puhuu palturia, kun hän väittää, että Stalin „tarttui molemmin käsin käteeni ja sanoi: meistä voi tulla ystäviä“. Todellisuudessa ei mitään tuollaista tapahtunut eikä voinut tapahtua.

Hra Campbell ei voi olla tietämättä, että Stalin ei tarvitse Campbellin kaltaisia „ystäviä“.

Hra Campbell puhuu taaskin palturia, kun hän sanoo, että lähettäessäni hänelle keskustelumme muistiinpanot minä muka olisin tehnyt niihin lisämerkinnän: „säilyttäkää tämä muistopaperi, siitä tulee joskus tärkeä historiallinen asiakirja“. Todellisuudessa muistiinpanot lähetti hra Campbellille tulkki Jarotski ilman mitään lisämerkintää. Halu keinotella Stalinilla jättää hra Campbellin aivan ilmeisesti pulaan.

Hra Campbell puhuu yhä vain lisää palturia, kun hän panee Stalinin kontolle sellaiset sanat, että „Trotskin aikana todellakin koetettiin levittää kommunismia kaikkialle maailmaan, että se oli ensimmäisenä syynä välien katkeamiseen Trotskin ja hänen (s.o. Stalinin) välillä, että Trotski uskoi maailman kommunismiin, kun taas hän, Stalin, tahtoi rajoittaa toimintansa omaan maahan“. Tuohon järjettömään mahdottomuuteen, joka kääntää tosiasiat pääläelleen, voivat uskoa vain ne, jotka ovat loikanneet Kautskyjen ja Wellsien leiriin. Todellisuudessa ei keskustelulla Campbellin kanssa ollut mitään tekemistä Trotskia koskevan kysymyksen kanssa eikä Trotskin nimeä lainkaan mainittu keskustelun aikana.

Ja niin edespäin samaan tapaan...

Hra Campbell mainitsee kirjassaan Stalinin kanssa tapahtuneen keskustelun muistiinpanoista, mutta hän ei ole katsonut tarpeelliseksi julkaista niitä kirjassaan. Minkä tähden? Eiköhän vain sen tähden, että muistiinpanojen julkaiseminen olisi rikkonut hra Campbellin suunnitelman niiden sensatiomaisten juttujen suhteen Stalinin „haastattelun“ ympärillä, joiden piti

reklamoida Campbellin kirjaa amerikkalaisten poroporvariens silmissä?

Mielestäni parhaana rangaistuksena perättömiä puhuneelle hra Campbellille olisi hra Campbellin ja Stalinin välisen keskustelun muistiinpanojen tekstin julkaiseminen. Se olisi varmin keino paljastaa valhe ja palauttaa tosiasiat oikeuksiinsa.

J. Stalin

Marraskuun 23 pnä 1932

Hra CAMPBELLIN KANSSA TAPAHTUNEEN KESKUSTELUN MUISTIINPANOT

tammikuun 28 pnä 1929

Alkajaissanojen vaihtamisen jälkeen hra Campbell selitti halunneensa tavata toveri Stalinia ja sanoi, että vaikka hän oleskeleekin Neuvostoliitossa yksityishenkilönä, niin ennen Pohjois-Amerikan Yhdysvalloista matkustamistaan hän tapasi Coolidge'n ja myöskin vastavalitun presidentin, Hooverin, saaden heidän täydellisen hyväksymisensä Venäjälle matkustamista koskevassa kysymyksessä. Hänen oleskelunsa täällä on osoittanut hänelle sen kansakunnan hämmästyttävän aktiivisuuden, joka on arvoitus koko maailmalle. Erikoisesti häntä miellyttävät maatalouden rakentamista koskevat suunnitelmat. Hän tietää, että Venäjältä on olemassa paljon vääriä käsityksiä, mutta hän itse on ollut esimerkiksi Kremlissä ja nähnyt sen työn, jota tehdään taiteen muistomerkkien säilyttämisen alalla ja yleensä kulttuurielämän tason kohottamisen

alalla. Hän on erikoisesti hämmästynyt työmiehiin ja työläisnaisiin kohdistuvasta huolenpidosta. Mielenkiintoiselta yhteensattumalta hänestä näyttää se, että Pohjois-Amerikan Yhdysvalloista lähtönsä edellä hänet oli kutsuttu presidentin luo ja hän oli tavannut Coolidgen pojan ja puolison ja että hän oli eilen Neuvostoliiton presidentin Kalininin vieraana, joka teki häneen valtavan vaikutuksen.

Tov. Stalin. Mitä tulee maatalouden ja teollisuuden rakentamissuunnitelmiin sekä huolenpitoomme kulttuurielämän kehityksestä, niin me olemme vielä aivan työmme alussa. Teollisuuden rakentamisessa me olemme tehneet vielä kovin vähän. Sitäkin vähemmän on tehty maatalouden uudestijärjestämissuunnitelmien realisoinnin alalla. Me emme saa unohtaa, että maamme oli poikkeuksellisen takapajuinen ja tämä takapajuisuus on näihin saakka ollut suurena esteenä.

Ero entisten ja nykyisten toimihenkilöiden välillä Venäjällä on muun muassa siinä, että entiset toimihenkilöt pitivät maan takapajuisuutta sen myönteisenä piirteenä, nähden siinä „kansallisen erikoisuuden“, „kansallisen ylpeyden“, sen sijaan kun uudet ihmiset, neuvostoihmiset, taistelevat sitä, tuota takapajuisuutta vastaan pitäen sitä pahana, joka on juurittava pois. Siinä on menestyksemme tae.

Me tiedämme, että me emme ole vapaita virheistä. Mutta me emme pelkää kritiikkiä, emme pelkää katsoa vaikeuksia suoraan silmiin ja tunnustaa virheitämme. Me hyväksymme oikean kritiikin ja tervehdimme sitä. Me seuraamme Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain oloja, sillä tämä maa on korkealla tieteellisessä ja teknillisessä suhteessa. Me tahtoisimme, että tieteen

ja tekniikan ihmiset Amerikassa olisivat meidän opettajiamme tekniikan alalla ja me heidän oppilaitaan.

Kullakin kansallisen kehityksen kaudella on oma innoituksensa. Meillä Venäjällä vallitsee nyt rakennustyön innoitus. Siinä on sen tärkein piirre nykyään. Siitä johtuu se, että me elämme nyt rakennustyön kuumeista aikaa. Se tuo mieleen ajan, jota Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa elettiin kansalaissodan jälkeen³⁶. Siinä on perusta ja mahdollisuus teknillisteolliselle ja kaupalliselle yhteistoiminnalle Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain kanssa. Minä en tiedä, mitä vielä pitäisi tehdä, jotta turvattaisiin yhteys Amerikan teollisuuden kanssa. Ettekö voisi selittää, mikä on nyt tällaisen lähentymisen toteutumisen esteenä, kun on todettu, että tällainen yhteys olisi edullista niin Neuvostoliitolle kuin Pohjois-Amerikan Yhdysvalloillekin?

Hra Campbell. Olen varma siitä, että on olemassa hämmästyttävää yhtäläisyyttä Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen ja Venäjän välillä niiden suuruuteen, voimavaroihin ja riippumattomuuteen nähden. Hra Stalinin viittaus kansalaissodan kauteen on oikea. Kansalaissodan jälkeen oli huomattavissa erikoista kasvua. Venäjä kiinnostaa Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain kansaa. Olen varma siitä, että Venäjä on liian suuri maa ollakseen olematta suuri tekijä maailman suhteissa. Venäjän hallituksen johdossa olevilla henkilöillä on käytettävissään mitä suurimmat mahdollisuudet suurten tekojen suorittamiseksi. Sitä varten on vain tarpeen noudattaa harkinnan selvyyttä ja olla aina oikeudenmukainen.

Minä näen oikeiden liikeyhteyksien etuisuuden ja pidän kiinteää yhteyttä hallitukseen, vaikka

olenkin yksityinen kansalainen. Minä puhun yksityishenkilönä. Kun minulta kerran kysyttiin, mikä häiritsee Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain ja Venäjän välisiä yhteyksiä, niin tahdon vastata hyvin avomielisesti, miehuullisesti, hra Stalinille kuuluvalla kunnioituksella ja loukkauksitta. Hän on sangen objektiivisesti ajatteleva henkilö ja se sallii minun keskustella niinkuin miesten on keskusteltava keskenään molempien maiden edun nimessä ja täysin luottamuksellisesti. Jos me voisimme saada virallisen tunnustuksen, pyrkisi jokainen tänne liikeasioissa luoton pohjalla tahi muilla perusteilla, kuten liikeasioita hoidetaan kaikkialla. Syynä siihen, miksi amerikkalaiset liikkeet epäröivät tehdä kauppaa ja antaa pitkäaikaista luottoa, on se, että meidän Washingtonin hallituksemme ei ole tunnustanut teidän hallitustanne.

Tärkeimpänä perustana siihen ei kuitenkaan ole pelkkä epäonnistuminen tunnustamiskysymyksessä. Tärkeimpänä perustana, kuten me oletamme (ja se voi olla aivan niin) on se, että teidän hallituksenne edustajat koettavat meidän maassamme aina kylvää tyytymättömyyttä ja levittää Neuvostovallan aatteita.

Meillä on maassamme se, mitä sanotaan „Monroen opiksi“, mikä merkitsee sitä, että me emme halua sekaantua minkään maan asioihin maailmassa, että me askartelemme ehdottomasti vain omissa asioissamme. Sen vuoksi me emme halua, että mikään muu maa — Englanti, Ranska, Saksa, Venäjä tai muu — sekaantuisi meidän yksityisasioihimme.

Venäjä on niin äärettömän suuri maa, että se voi itsenäisesti suorittaa kaiken sen, mitä sen koko kansa päättää tehdä. Venäjällä on kaikenlaisia omia voima-

varoja, ja loppujen lopuksi venäläiset voivat kehittää voimavarojaan itsenäisesti, vaikka se vaatiikin enemmän aikaa.

Meidän on mieluisaa saada tuntea, että me olemme monessa suhteessa Venäjän kansan ihanteena, ja minä luulen, että me voimme olla sille suureksi hyödyksi, varsinkin ajan säästämisen kannalta. Koska me olemme ratkaisseet monia taloudellisia probleemeja ja useat maat, paitsi Venäjää, kopioivat menetelmiämme, niin merkitsevät sellaiset yritykset kuin neuvostotilojen rakentaminen kauppayhteyksien lujittumista ja kauppayhteyksiä seuraa loppujen lopuksi diplomaattinen tunnustaminen jollakin oikeudenmukaisella perustalla. Ainoana tienä niin kansakunnalle kuin myöskin yksityisille henkilöille on se, että he esiintyvät avoimesti ilman loukkauksia, ja silloin tulee hyvin nopeasti aika joidenkin sopimusten tekoa varten. Mitä enemmän me saamme kasvatusta, sitä enemmän me tulemme vakuuttuneiksi siitä, että ymmärryksellä me voimme saavuttaa enemmän kuin muilla keinoilla. Suuret kansat voivat olla eri mieltä asioista kärjistä-mättä suhteita, ja suurmiehet neuvottelevat suurista kysymyksistä. Neuvottelunsa he päättävät tavallisesti määrättyyn sopimukseen — tullen toisiaan vastaan suunnilleen puolitiehen — olivatpa heidän mielipiteitensä lähtökohdat alussa miten kaukana toisistaan tahansa.

Tov. Stalin. Minä käsitän, että diplomaattinen tunnustaminen on tällä hetkellä Pohjois-Amerikan Yhdysvalloille vaikeahkoa. Amerikan lehdistö on niin paljon ja niin usein haukkunut Neuvostohallituksen edustajia, että jyrkkä käänne on vaikea. Minä henkilökohtai-

sesti en pidä diplomaattista tunnustamista tällä hetkellä ratkaisevana. On tärkeää kehittää kauppayhteyksiä molemminpuolisen edun pohjalla. Kauppayhteydet tarvitsevat normalisointia, ja jos luodaan vissi juridinen perusta tälle asialle, niin se tulisi olemaan ensimmäisenä ja tärkeimpänä askeleena diplomaattiseen tunnustamiseen vievällä tiellä. Kysymys diplomaattisesta tunnustamisesta ratkeaa itsestään, kun kumpikin puoli ymmärtää, että diplomaattisista suhteista on etua. Tärkeimpänä perustana ovat kauppayhteydet ja niiden normalisoiminen, mikä johtaa määrättyjen oikeusnormien luomiseen.

Meidän maamme luontoperäiset voimavarat ovat tietenkin rikkaat ja monipuoliset. Ne ovat monipuolisemmat ja rikkaammat kuin mitä virallisesti on tunnettu, ja tutkimusretkikuntamme löytävät alituisesti uusia voimavaroja meidän laajassa maassamme. Mutta se on vain mahdollisuuksiemme toinen puoli. Toisena puolena on se, että talonpoikamme ja työläisemme ovat nyt vapaat entisestä tilanherrain ja kapitalistien taakasta. Tilanherrat ja kapitalistit tuhlasivat ennen vanhaan tuottamattomasti sen, mikä nyt jää maahan ja lisää maassa sen ostokykyä. Kysynnän kasvu on sellainen, että teollisuutemme, huolimatta sen kehityksen nopeudesta, jää jälkeen kysynnästä. Kysyntä on suunnaton niin henkilökohtaista kuin tuotannollistakin kulutusta varten. Se on meidän rajattomien mahdollisuuksiemme toinen puoli.

Ja ne molemmat luovat vakavan pohjan kaupallisia ja teollisia yhteyksiä varten niin Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen kuin muidenkin kehittyneiden maiden kanssa.

Sen kysymyksen ympärillä, mitkä valtiot pääsevät kiinnittämään voimia näihin maamme varoihin ja mahdollisuuksiin, käydään monimutkaista taistelua niiden välillä. Pohjois-Amerikan Yhdysvallat ovat valitettavasti yhä vieläkin kaukana tästä taistelusta.

Saksalaiset huutavat kaikkialla, että Neuvostovalan asema on epävarma ja että sen takia ei Neuvostoliiton taloudellisille järjestöille ole annettava huomattavaa luottoa. Samaan aikaan he koettavat monopolisoida kauppasuhteet Neuvostoliittoon myöntämällä sille luottoa.

Kuten tunnettua, myös eräs englantilainen liikemiesryhmä käy kiihvasta neuvostovastaista kamppailua. Samaan aikaan tuo sama ryhmä ja myöskin Mac Cannin ryhmä yrittävät järjestää luottoa Neuvostoliitolle. Lehtien perusteella jo tiedetään, että helmikuussa saapuu Neuvostoliittoon englantilaisten teollisuudenharjoittajain ja pankkiirien edustajisto. He aikovat esittää laajan kauppayhteyksien suunnitelman ja lainan Neuvostohallitukselle.

Miten on selitettävissä tämä Saksan ja Englannin liikemiesten kaksinainen menettely? Se on selitettävissä siten, että he tahtovat monopolisoida käsiinsä kauppasuhteet Neuvostoliittoon sekä peloitella pois ja työntää syrjään Pohjois-Amerikan Yhdysvallat.

Minulle kuitenkin on selvää, että Pohjois-Amerikan Yhdysvalloilla on enemmän perusteita laajoille likeyhteyksille Neuvostoliiton kanssa kuin millään muulla maalla. Eikä vain siksi, että Pohjois-Amerikan Yhdysvallat ovat rikkaita sekä tekniikasta että pääomista, vaan senkin takia, ettei liike-elämämme edustajia oteta missään muussa maassa vastaan niin sydämellisesti ja

vieraanvaraisesti kuin Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa.

Mitä tulee propagandaan, niin minun täytyy mitä kategorisimmin ilmoittaa, ettei kellään Neuvostohallituksen edustajalla ole oikeutta sekaantua sen maan sisäisiin asioihin, missä hän on, ei suoraan eikä välillisesti. Koko neuvostolaitosten palveluksessa olevalle henkilökunnallemme Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa on siinä suhteessa annettu mitä tiukimmat ja ankarimmat ohjeet. Olen varma, että Bron ja hänen työntekijänsä eivät ole pienimmälläkään tavalla yhteydessä propagandaan sen missään muodossa. Jos joku meidän toimitsijoistamme rikkoisi puuttumattomuutta koskevia tiukkoja ohjeita, niin hänet kutsuttaisiin heti pois ja häntä rangaistaisiin. Me tietenkään emme voi vastata tuntemattomien ja alaisuutemme kuulumattomien henkilöiden toiminnasta. Mutta me voimme ottaa itsellemme vastuun ja antaa maksimaaliset takeet niiden henkilöiden puuttumattomuuteen nähden, jotka ovat meidän ulkomaisten laitostemme palveluksessa.

Hra Campbell. Voinko minä ilmoittaa tämän hra Hooverille?

Tov. Stalin. Tietysti.

Hra Campbell. Me emme tiedä, keitä ovat ne henkilöt, jotka kylvävät tyytymättömyyttä. Mutta heitä on olemassa. Poliisi saa käsiinsä heitä ja heidän kirjallisuuttaan. Minä tunnen Bronin ja olen varma, että hän on rehellinen, vilpitön herra, joka hoitaa asioita rehellisesti. Mutta joitakin on olemassa.

Tov. Stalin. On mahdollista, että propagandaa Neuvostojen puolesta harjoittavat Pohjois-Amerikan Yhdys-

valloissa Amerikan kommunistisen puolueen jäsenet. Mutta tämä puolue on Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa legaalinen, se osallistuu legaalisesti presidentin vaaleihin, asettaa omia presidenttiehdokkaitaan ja on täysin ymmärrettävää, että me emme voi sekaantua teidän sisäisiin asioihinne tässäkään tapauksessa.

Hra Campbell. Minulla ei ole enää kysymyksiä. On sentään. Kun palaan Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin, niin liikemiehet kyselevät minulta, onko liikeasioissa Neuvostoliiton kanssa oleminen vaaratonta. Varsinkin konerakennusyhtiöitä tulee kiinnostamaan kysymys pitkäaikaisen luoton antamismahdollisuudesta. Voinko vastata myöntävästi? Voinko saada tietoja niistä toimenpiteistä, joita Neuvostohallitus nykyään suorittaa luottosopimusten takaamiseksi, onko olemassa erikoinen vero tai jokin muu määrätty tulolähde tähän tarkoitukseen?

Tov. Stalin. En haluaisi kehua omaa maatani. Kuitenkin, koska kysymys on kerran tehty, minun on sanottava seuraavaa. Ei ole ollut ainoatakaan tapausta, jolloin Neuvostohallitus tai Neuvostomaan taloudelliset laitokset eivät olisi suorittaneet luotoista kuuluvia maksuja täsmällisesti ja aikanaan, olkoon kysymys sitten lyhytaikaisesta tai pitkäaikaisesta luotosta. Saksasta voitaisiin saada tietoja siitä, miten me maksamme saksalaisille takaisin kolmensadan miljoonan suuruisia luottosummaa. Mistä me saamme varat maksuihin? Hra Campbell tietää, että raha ei tipu taivaasta. Meidän maataloutemme, teollisuutemme, kaupparamme, metsämme, naftamme, kultamme, platinamme j.n.e.—siinä ovat maksulähteemme. Siinä ovat myöskin maksujemme takeet. Minä en halua, että hra Campbell uskoisi minua

ilman muuta. Hän voi tarkastaa väitteeni pätevyyden vaikkapa Saksassa. Hän huomaa, ettei kertaakaan ole ollut maksujen lykkäystä, vaikka meidän on joskus täytynyt maksaa tosiasiallisesti sellaisia tavattomia korkoja kuin 15—20%.

Mitä tulee erikoistakeisiin, niin luulen, että Neuvostoliittoon nähden sellaisesta ei ole syytä puhua vakavasti.

Hra Campbell. Ei tietenkään, ei ole syytä.

Tov. Stalin. Ehkä ei olisi haitaksi, jos kertoisin Teille ehdottoman luottamuksellisesta lainasta, ei luotosta, vaan lainasta, jota englantilaisten pankkiirien ryhmä—Balfourin ja Kingsleyn ryhmä—on tarjonnut.

Hra Campbell. Voinko minä kertoa siitä Hooverille?

Tov. Stalin. Tietysti, mutta sanomalehtiin ei sitä pidä antaa. Tämä pankkiiriryhmä tarjoaa seuraavaa:

Meidän velkamme Englannille he laskevat noin 400 miljoonaksi punnaksi.

Se ehdotetaan vakautettavaksi 25%:sta. Se merkitsee, että 400 miljoonan punnan asemesta tulee 100 miljoonaa puntaa.

Samalla tarjotaan 100 miljoonan punnan lainaa.

Näin ollen velkamme tekisi 200 miljoonaa puntaa maksuajan ollessa muutamia kymmeniä vuosia. Meidän on puolestamme annettava etusija Britannian konerakennusteollisuudelle. Se ei merkitse, että meidän on annettava tilauksemme yksinomaan Englantiin, mutta meidän on annettava sille etusija.

Hra Campbell. Lausuen kiitollisuutensa haastattelusta sanoo, että tov. Stalin teki häneen oikeuden-

mukaisen, hyvin asioista selvillä olevan, avomielisen henkilön vaikutuksen. Hän oli erittäin iloinen saadessaan puhella tov. Stalinin kanssa ja hän pitää tätä haastattelua historiallisena.

Tov. Stalin. Kiittää hra Campbellia keskustelusta.

*„Bolshevik“ № 22,
marraskuun 30 pnä 1932*